

NIEUWSBRIEF VOOR BASISSCHOLEN

Eerste editie | november 2024

Beroepsorganisatie voor kinder-, jongeren- en gezinscoaches

Adiona is er speciaal voor kinder-, jongeren- en gezinscoaches. Door ons met elkaar te verbinden kunnen we van elkaar leren en staan we sterk.

KINDERCOACH OP SCHOOL

De afgelopen jaren zien we steeds vaker dat basisscholen een kindercoach in dienst hebben. Of dat een leerkracht deze specifieke taak op zich heeft genomen. Een geweldige ontwikkeling waar wij als beroepsorganisatie helemaal achterstaan en graag helpen promoten. In deze nieuwsbrief lees je meer over de goede ervaringen van de kindercoach op school.

ADIONA

Adiona is een beroepsorganisatie met ca. 850 leden. Onze leden zijn kinder-, jongeren en gezinscoaches met een eigen coachpraktijk of werken in loondienst bij een school, welzijnsinstelling of gemeente.

INLOOPSPREEKUR KINDERCOACH

Adiona heeft het 'Inloopspreekuur Kindercoach op de basisschool' ontwikkeld. Na een succesvolle pilot met een basisschool in Zeeland zijn er inmiddels meerdere scholen die met dit concept werken.

Het inloopspreekuur in het kort:

- Een inloopspreekuur kent **geen indicatie**, heeft geen oordeel en is geen onderdeel van een systeem, maar sluit aan bij de leefwereld van kinderen en ouders.
- Een inloopspreekuur is er voor **alle leerlingen** in het basisonderwijs. Ieder kind krijgt de gelegenheid, tijd en aandacht om (hulp)vragen te stellen, situaties te bespreken of om het eigen verhaal doen.
- Het inloopspreekuur werkt vanuit **preventie** en biedt **praktische oplossingen**. Het helpt voorkomen dat kinderen en hun ouders in een hulpverleningstraject terecht komen, door tijdig handvatten te geven, te adviseren en een luisterend oor te bieden.

“Kinderen voelen zich gehoord, leren om te gaan met hun emoties en ontwikkelen zich daardoor beter. De kindercoach is niet meer weg te denken van onze school.”

Wat is het Inloopspreekuur Kindercoach?

Duuk is verdrietig

De ouders van Duuk gaan scheiden. Op school is Duuk afgeleid, hij maakt ruzie en zijn schoolresultaten gaan achteruit.

Juf Floor heeft weinig tijd

Juf Floor weet wat er met Duuk is, maar heeft geen tijd om hem de hulp te geven die hij nodig heeft. Hoe graag ze dat ook zou willen.

Inloopspreekuur Kindercoach

Duuk is blij dat hij zijn verhaal kan vertellen. De kindercoach neemt de tijd. Duuk voelt zich begrepen en krijgt de hulp die hij nodig heeft.

Het gaat beter met Duuk

Duuk kan zich beter concentreren en maakt minder ruzie met zijn vriendjes. Zijn schoolresultaten gaan weer vooruit.

Resultaten Inloopspreekuur Kindercoach

Door kinderen ingebrachte onderwerpen:

- Zelfvertrouwen (faalangst, grenzen stellen): 18%
- Scheiding gerelateerde problematiek: 18%
- Rouw en verlies: 21%
- Pesten gerelateerd: 7%
- Emotieregulatie (boosheid, overprikkeling, omgaan met emoties): 25%
- Verhaal kwijt kunnen: 11%

Leeftijden kinderen:

- 29% uit groep 4
- 32% uit groep 5
- 32% uit groep 6
- 7% uit groep 8

Waardering van leerkrachten:

- 100% vindt de kindercoach op school waardevol
- 100% wil de kindercoach op school behouden
- 75% voelt zich in grote mate ondersteund
- 75% ziet een verbetering in het gedrag van de kinderen die bij de coach zijn geweest

Overige bevindingen:

- Gesprekken met kinderen uit een gescheiden gezin: 40%

Reacties van leerkrachten:

- “Ik vind de samenwerking met de kindercoach erg fijn. De kindercoach denkt met ons mee en heeft goede suggesties om ook verder mee te gaan in de klas.”
- “Ouders geven aan dat ze de kindercoach waarderen en het een toevoeging vinden aan onze school.”
- “Ik kan me als leerkracht meer richten op het leerproces van de kinderen.”
- “De gesprekken lossen echt niet alle problemen op, maar het haalt voor een aantal kinderen wel de druk eraf zodat ze beter kunnen functioneren.”
- “De kindercoach heeft in specifieke gevallen ook contact met de ouders en in een enkel geval met andere betrokken instanties bij de leerling. Dit contact zorgt er o.a. voor dat er zicht is op het welbevinden van de leerling en er beter kan worden ingeschat wat er nodig is voor de leerling.”
- “Het is goed voor het welbevinden van de leerlingen, ze gaan graag naar de kindercoach, hebben behoefte aan de aandacht en het gevoel gehoord te worden.”

In de afgelopen jaren hebben kindercoaches zich ontwikkeld tot onmisbare professionals die kinderen, jongeren en ouders in hun sociale en emotionele ontwikkeling ondersteunen.

SUCCEFACTOREN VAN EEN KINDERCOACH

- **Laagdrempelige benadering:** Kindercoaches werken op een toegankelijke manier, waardoor ouders hen vaak verkiezen boven het formele systeem. Er is geen sprake van oordelen, uitgebreide dossiervorming, en alles is open voor bespreking.
- **Aanvullend op andere professionals:** Kindercoaches vullen het werk van andere professionals, zoals jeugdzorgwerkers, schoolteams en intern begeleiders (IB-ers), effectief aan, waardoor er een geïntegreerde aanpak ontstaat.
- **Kortdurende, doelgerichte trajecten:** Kindercoaches hanteren trajecten die kortdurend zijn en zich richten op specifieke doelen en praktische oplossingen om snelle en effectieve ondersteuning te bieden.
- **Onafhankelijkheid:** Kindercoaches zijn niet gebonden aan een specifiek systeem of instantie, wat hen in staat stelt om onpartijdige begeleiding te bieden en zich volledig te richten op de behoeften van het kind en het gezin.
- **Focus op preventie en praktische oplossingen:** Kindercoaches leggen de nadruk op preventieve maatregelen en bieden praktische oplossingen om uitdagingen proactief aan te pakken en het welzijn van kinderen te bevorderen.

Door samen te werken en vooral de meerwaarde in het preventieve traject te benadrukken, stimuleren we scholen om vaker een beroep te doen op de kindercoach. Juist in de vroegste stadia van ontwikkeling is de impact van kindercoaching het meest krachtig.

BASISSCHOOL DE WISSEL

Op Basisschool De Wissel in Vlissingen is sinds een jaar een pilot van start gegaan waarbij het welzijn van kinderen vooropstaat. Met behulp van een kindercoach, die tijdens een laagdrempelig inloopsprekuur beschikbaar is, krijgen leerlingen de mogelijkheid om hun zorgen, emoties en persoonlijke verhalen te delen. Dit initiatief, dat door zowel kinderen, ouders als leerkrachten zeer positief wordt ontvangen, zorgt ervoor dat kinderen zich gezien en gehoord voelen. In dit interview delen kindercoach Rina Franssen, intern begeleider Mathilde Wisman en schooldirecteur Hans Willemstein hun ervaringen met deze waardevolle toevoeging aan de school.

Een plek voor kinderen om gehoord te worden

De motivatie achter de komst van de kindercoach was helder voor directeur Hans Willemstein. Met zijn 44 jaar onderwijservaring zag hij hoe belangrijk het is om kinderen niet alleen op cognitief, maar ook op sociaal-emotioneel vlak te ondersteunen. "We wilden een plek creëren waar kinderen altijd hun verhaal kwijt kunnen," vertelt hij. "De leerkracht heeft niet altijd de tijd om dieper in te gaan op de zorgen en emoties van de leerlingen. Daarom is het belangrijk dat er iemand in de school is die hier wél ruimte voor heeft." Hans legt uit dat de kindercoach niet zomaar een vervanging is van het schoolmaatschappelijk werk, dat in veel gemeenten is wegbezuinigd. "Het spreekuur biedt kinderen de mogelijkheid om spontaan binnen te lopen, zonder dat er barrières zijn zoals het vragen van ouderlijke toestemming of een indicatie. Dat maakt het heel laagdrempelig en daardoor zo succesvol," zegt hij.

Schooldirecteur Hans Willemstein en Kindercoach Rina Franssen

Een drukke start

Kindercoach Rina Franssen, die sinds 2023 werkzaam is op De Wissel, blikt terug op haar eerste dagen in deze rol: "De eerste dag stond ik al meteen voor een uitdaging. Ik had me voorgesteld in alle klassen, en binnen de kortste keren stonden er zes kinderen bij mij met de vraag of ze met me mochten praten. Vanaf dat moment wist ik: hier is echt behoefte aan." Deze behoefte werd alleen maar groter. Waar het spreekuur begon met twee uur per week, groeide het al snel uit naar een dagdeel in de week, met waar nodig extra tijd voor intensievere begeleiding in overleg met de Ib-er en de ouders. Gemiddeld komen er 7 kinderen per ochtend langs. De onderwerpen die kinderen aansnijden, variëren sterk, maar enkele thema's komen opvallend vaak terug. Uit data blijkt dat 40% van de gesprekken gevoerd wordt met kinderen uit gescheiden gezinnen. Daarnaast gaat 21% van de gesprekken over rouw en verlies, terwijl 25% zich richt op emotieregulatie, zoals boosheid of overprikkeling. Andere veelvoorkomende onderwerpen zijn zelfvertrouwen (18%) en scheiding-gerelateerde problematiek (18%).

De kindercoach als vast aanspreekpunt

Rina heeft een andere rol dan bijvoorbeeld de intern begeleider of maatschappelijk werker. Haar focus ligt volledig op het welzijn van het kind, zonder dat ouders hier direct bij betrokken hoeven te zijn. "Mijn werk draait om het bieden van een veilige plek voor de kinderen," legt ze uit. "Of een kind nu moeite heeft met een scheiding, boosheid voelt of gewoon even wil praten over wat er in het weekend is gebeurd, bij mij kunnen ze terecht." Deze openheid zorgt ervoor dat kinderen zich vrij voelen om naar Rina toe te gaan. Ze vertelt dat sommige kinderen haar liefkozend de "praatjuf" noemen. "Ze komen echt met plezier naar het spreekuur," zegt ze lachend. "Soms vragen ze al op het schoolplein: 'Juf Rina, mag ik vandaag met je praten?' Dat geeft aan hoe belangrijk die ruimte voor hen is."

De impact op de school en de leerkrachten

Intern begeleider Mathilde Wisman merkt dagelijks de positieve impact van het werk van de kindercoach op de school. "Het is niet alleen goed voor de kinderen, maar ook voor de leerkrachten," vertelt ze. "Door het werk van Rina hebben de leerkrachten meer ruimte om zich te focussen op hun onderwijstaak."

"Kinderen die regelmatig met Rina praten, zitten beter in hun vel en kunnen zich weer volledig richten op hun schoolwerk. Dit zorgt voor meer rust in de klas."

Ook uit cijfers blijkt dat de kindercoach een belangrijke rol speelt in de school. Bijna 10% van de leerlingen maakt gebruik van het inloopspreekuur. De leeftijd van de kinderen die de coach bezoeken varieert, maar de meeste kinderen komen uit de groepen 4, 5 en 6. Leerkrachten voelen zich door de aanwezigheid van de kindercoach ook minder belast. "Waar we vroeger het gevoel hadden dat we bepaalde leerlingen niet genoeg konden ondersteunen, is dat nu anders. We kunnen rekenen op de hulp van Rina, en dat zorgt voor een betere balans," aldus Mathilde.

Samenwerking en korte lijnen

Een ander groot voordeel van het inloopspreekuur is de directe samenwerking tussen Rina en het onderwijsteam. Hoewel Rina zelfstandig met de kinderen werkt, is er regelmatig overleg met de intern begeleider om te bespreken waar kinderen eventueel extra ondersteuning nodig hebben. Hans legt uit: "We hebben de rol van Rina bewust niet heel strikt afgebakend. Haar aanwezigheid is juist bedoeld om ruimte te bieden aan de emotionele en mentale behoeften van de kinderen."

"Kinderen voelen zich gehoord, leren om te gaan met hun emoties en ontwikkelen zich daardoor beter. De kindercoach is niet meer weg te denken van deze school."

Soms vragen ouders zelf of hun kind naar het spreekuur mag, bijvoorbeeld wanneer er thuis spanningen zijn of een scheiding plaatsvindt. "Ouders komen soms ook met opvoedingsvragen naar mij toe," vertelt Rina. "Het is fijn dat die open communicatie er is. Het zorgt ervoor dat we met elkaar kunnen kijken naar wat het beste is voor het kind."

Een waardevolle toevoeging aan het onderwijs

De pilot met de kindercoach is door alle betrokkenen als een groot succes ervaren, en het lijkt erop dat dit initiatief ook op andere scholen navolging kan vinden. "Kinderen die goed in hun vel zitten, presteren beter," zegt Hans. "Dat is voor ons reden genoeg om de kindercoach structureel onderdeel te maken van ons schoolprogramma. We gebruiken nu nog NPO-gelden, maar na de zomer nemen we het op in de reguliere begroting."

Voor scholen die overwegen om ook een kindercoach in te zetten, heeft Hans een duidelijke boodschap: "Doe het! Zoek iemand die past bij jouw school en waar je een goede klik mee hebt. Het belangrijkste is dat je een team creëert waarin iedereen hetzelfde doel voor ogen heeft: zorgen dat elk kind zich gezien en gehoord voelt."

ERVARINGEN VAN SCHOLEN

“Deze begeleiding voor leerlingen die vastlopen op sociaal-emotioneel gebied kunnen wij onvoldoende bieden. Dit heeft te maken met expertise en tijd. Het is heel fijn dat een kindercoach tijd heeft om een-op-een met kinderen te werken en zowel ouders als school te adviseren.”

“Kinderen, ouders en leerkrachten krijgen handvatten hoe met bepaald gedrag en bepaalde emoties om te gaan. Na een periode van begeleiding kan een kind weer zelfstandig verder, met soms nog ondersteunende tips van de leerkracht (die de coach geadviseerd heeft).”

“Het werk van een kindercoach kan niet door een leerkracht vervangen worden. Het is zonde als leerlingen vastlopen, omdat ze op sociaal emotioneel gebied niet de juiste begeleiding krijgen. Alle ontwikkelingsgebieden verdienen de aandacht. Ik raad daarom iedere school een kindercoach aan!”

ERVARINGEN VAN COACHES

“Iedereen binnen het schoolteam heeft een eigen rol. De leerkracht helpt kinderen om te leren en de IB-er zorgt ervoor dat de kinderen zo goed mogelijk kunnen leren. Mijn rol is om kinderen zich weer fijn te laten voelen.”

“De grootste toegevoegde waarde van een kindercoach binnen de basisschool is dat kinderen zowel cognitief als sociaal-emotioneel beter ontwikkelen en mentaal weerbaarder worden. Dat komt ten goede van de klas en thuis.”

“Elke week heb ik contact met IB-ers en leerkrachten. Leerkrachten komen ook tussendoor om even te sparren.”

“De meeste vragen van de kinderen die bij mij komen gaan over boosheid, onzekerheid, faalangst, pesten, hooggevoeligheid, hoogbegaafdheid en werkhouding.”

“Ik heb het afgelopen jaar data bijgehouden en daaruit blijkt dat 40% van de kinderen die bij me kwamen uit een gescheiden gezin komen. Maar 18% van de vragen gingen specifiek over de scheiding zelf.”

MEEST GESTELDE VRAGEN

Wat is het verschil tussen een kindercoach en een schoolmaatschappelijk werker?

- Een kindercoach op school en een schoolmaatschappelijk werker hebben beide als doel om kinderen te ondersteunen, maar ze richten zich op verschillende gebieden en gebruiken andere benaderingen. Een kindercoach op school helpt vooral kinderen om op korte termijn om te gaan met persoonlijke uitdagingen, is laagdrempelig toegankelijk en verwijst door indien nodig. De schoolmaatschappelijk werker richt zich breder op problemen thuis, gezinssituaties en complexe omstandigheden die het functioneren van het kind beïnvloeden en biedt meer langdurige begeleiding in samenwerking met ouders en andere instanties.

Hoe financier ik een kindercoach in mijn school?

- Het hoeft niet veel te kosten om een kindercoach op school te hebben. De kosten bestaan alleen uit het uurloon van de coach. Het zou al kunnen starten met een aantal uur per week. Sommige scholen betalen de coach vanuit de NPO-gelden, of gewoon vanuit de personele kosten. Als dat allemaal niet mogelijk is dan zou er ook een subsidie aangevraagd kunnen worden. Adiona kan hierbij adviseren.

Hoe vind ik een geschikte kindercoach voor mijn school?

- Adiona heeft leden (kindercoaches) door heel Nederland. Veel van deze coaches zijn al actief op scholen of hebben de ambitie om als kindercoach op school te werken. Adiona kan meedenken, adviseren en helpen om een geschikte kindercoach te vinden voor jouw school. De juiste ervaring en een goede klik zijn voor het slagen van de samenwerking essentieel.

Waarom zet Adiona zich in voor een kindercoach op school?

- Als beroepsorganisatie voor kinder-, jongeren- en gezinscoaches hebben wij de overtuiging dat een kindercoach op school bijdraagt aan de balans, veerkracht en het welzijn van het kind en een ondersteunende rol speelt voor het hele schoolteam.

Heeft uw school ook interesse om samen te werken met een kindercoach? Of heeft u hier nog vragen over?

Neem contact op met het uitvoerend team van Adiona.

Asisa Spaans - Boujahma
Directeur

Anna Verkerk
Projectleider

Ottavia van den Broek
Coordinator

Stichting Adiona
Oostdijk 17
1701 DB Heerhugowaard
www.adiona.nl
info@adiona.nl